

A 27/2012 (VIII. 27.) NGM rendelet (12/2013 (III.28) NGM rendelet által módosított), a 27/2012 (VIII. 27.) NGM rendelet (29/2016 (VIII.26) NGM rendelet által módosított) szakmai és vizsgakövetelménye alapján.

Szakképesítés, azonosító száma és megnevezése

34 522 02	Elektromos gép- és készülékszerelő
-----------	------------------------------------

Tájékoztató

A vizsgázó az első lapra írja fel a nevét!

Ha a vizsgafeladat kidolgozásához több lapot használ fel, a nevét valamennyi lapon fel kell tüntetnie, és a lapokat sorszámokkal el kell látnia.

Használható segédeszköz: szabványok, táblázatok, gépkönyvek, számológép

Értékelési skála:

81 – 100 pont	5 (jeles)
71 – 80 pont	4 (jó)
61 – 70 pont	3 (közepes)
51 – 60 pont	2 (elégéses)
0 – 50 pont	1 (elégtelen)

A javítási-értékelési útmutatótól eltérő helyes megoldásokat is el kell fogadni.

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 40%.

1. feladat**Összesen: 10 pont**

Az alábbi táblázatban különböző mennyiségek neve, jele, mértékegysége és annak jele van feltüntetve. Egészítse ki a táblázat hiányzó adatait! Minden megadott helyes válasz 0,5 pontot ér.

Mennyiség		Mértékegység	
Neve:	Jele:	Neve:	Jele:
	Z		Ω
mágneses indukció		Tesla	
	J		A/mm ²
	U		V
önindukciós tényező			H
	X _c	Ohm	
	M	Newton·méter	
körfrekvencia		radián/szekundum	
mágneses fluxus			Wb (Vs)
	W	Joule	

2. feladat**Összesen: 10 pont**

A következő állítások helyességét „Igaz”, illetve helytelenségüket „Hamis” szavak bekarikázásával jelölje! Minden helyes válasz 2 pontot ér.

- a) Egy normál izzó kapcsain mért feszültség, és az általa létrejövő áram hányadosa a feszültség nagyságától függetlenül állandó.

Igaz Hamis ..... 2 pont

- b) Egy árammal átjárt vezető köré tetszőleges R sugarú, koncentrikus kört rajzolunk. A kör bármely pontján mért mágneses térerősség és a kör kerületének szorzata megadja a vezető áramát, függetlenül a kör sugarának hosszától.

Igaz Hamis ..... 2 pont

- c) Egy vezető ellenállása függ a hőmérsékletétől. Az α hőfoktényező azt mutatja meg, hogy 1 °C hőmérsékletváltozás mekkora ellenállás-változást okoz.

Igaz Hamis ..... 2 pont

- d) A síkkondenzátor felületét kétszeresére, lapjainak távolságát felére csökkentve a kapacitása nem változik.

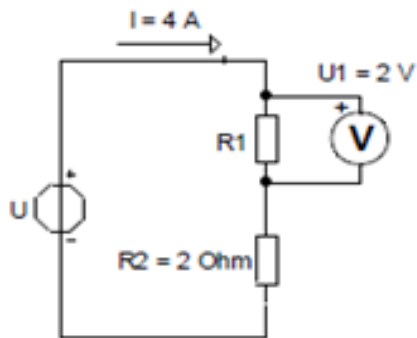
Igaz Hamis ..... 2 pont

- e) A szinuszos váltakozó feszültségre kapcsolt, veszteséges tekercs meddő teljesítményének frekvenciája kétszer akkora, mint a hatásos teljesítményének frekvenciája.

Igaz Hamis ..... 2 pont

3. feladat**Összesen: 2 pont**

Válassza ki az alábbi kapcsolásnak megfelelő R_1 és U_2 (az R_2 ellenálláson lévő feszültség) értékeket!

	R_1	U_2
A	$0,5 \Omega$	8 V
B	$0,5 \Omega$	2 V
C	2Ω	2 V
D	2Ω	8 V

A helyes válasz betűjele: .....

4. feladat**Összesen: 4 pont**

Írja le röviden, hogy mit jelent az IP védettség első és második számjegye!

a) Első számjegy: ..... 2 pont

.....
 .....

b) Második számjegy: ..... 2 pont

.....
 .....

5. feladat**Összesen: 10 pont**

Karikázással jelölje az alábbi tesztfeladatok esetében a helyesnek tartott válasz betűjelét! Minden helyes válasz 2 pontot ér.

5.1. Milyen veszteségek lépnek fel az aszinkronmotor állórészében? ..... 2 pont

- a) Tekercsveszteség és súrlódási veszteség;
- b) tekercsveszteség és vasveszteség;
- c) vasveszteség és súrlódási veszteség.

5.2. Hogyan nem változtatható a kalickás aszinkronmotor fordulatszám?

..... 2 pont

- a) Az állórész fázisfeszültség változtatásával.
- b) Ellenállások beiktatásával a forgórész áramkörbe.
- c) Az állórész feszültség frekvenciájának változtatásával.

5.3. Az aszinkronmotor forgórészének tekercselése:

..... 2 pont

- a) kalickás szerkezetű;
- b) háromfázisú tekercselés, csúszógyűrűkre kivezelve;
- c) mindkettő lehetséges.

**5.4. Milyen mágneses tér alakul ki a tekercsben, ha szinuszosan váltakozó ..... 2 pont
árammal tápláljuk?**

- a) Forgó,
- b) lüktető,
- c) állandó.

5.5. Indításkor a szlip értéke: ..... 2 pont

- a) végtelen,
- b) 0,
- c) 1.

6. feladat

Összesen: 9 pont

Foglalja össze az aszinkronmotorok állórész tekercselésével kapcsolatosan a lehetséges meghibásodási lehetőségeket! Minden helyes válasz 1 pontot ér.

a.	..... 1 pont
b.	..... 1 pont
c.	..... 1 pont
d.	..... 1 pont
e.	..... 1 pont
f.	..... 1 pont
g.	..... 1 pont
h.	..... 1 pont
i.	..... 1 pont

7. feladat

Összesen: 8 pont

Ismertesse a háromfázisú, rövidre zárt forgórészű aszinkronmotor működési elvét! Röviden mutassa be a működés során lejátszódó villamos folyamatokat!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. feladat

Összesen: 6 pont

Ismertesse az egyenáramú motorok fordulatszám változtatásának és a forgásirány megváltoztatásának lehetséges megoldásait!

Megoldás:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

9. feladat**Összesen: 6 pont**

Egy háromfázisú aszinkronmotor névleges teljesítménye $P_n = 20$ kW, az állórész feszültsége 400 V, a hálózat frekvenciája $f = 50$ Hz, póluspárok száma $p = 3$, hatásfok $\eta = 87,5$ %, a szlip értéke $s = 3,6$ %, a $\cos\varphi = 0,84$.

Feladatok:

- a. Határozza meg a forgó mágneses mező fordulatszámát! ..... 2 pont
 b. Határozza meg az aszinkronmotor névleges áramerősségét! ..... 2 pont
 c. Határozza meg az aszinkronmotor névleges nyomatékát! ..... 2 pont

Kerekítés: A számított értékeket két tizedesre kerekítse!

Megoldás:

- a. Határozza meg a forgó mágneses mező fordulatszámát! ..... 2 pont

- b. Határozza meg az aszinkronmotor névleges áramerősségét! ..... 2 pont

- c. Határozza meg az aszinkronmotor névleges nyomatékát! ..... 2 pont

10. feladat**Összesen: 4 pont**

Egy kiefeszültségű olvadó biztosító esetén gD jelölést lát. Értelmezze az egyes jelöléseket!

- a) „g” jelölés: ..... 2 pont

.....

- b) „D” jelölés: ..... 2 pont

.....

11. feladat**Összesen: 4 pont**

Írja le, hogy mit nevezünk érintésvédelmi osztálynak! Milyen gyártmányok tartoznak az I. érintésvédelmi osztályba?

a) Érintésvédelmi osztály fogalma: ..... 2 pont

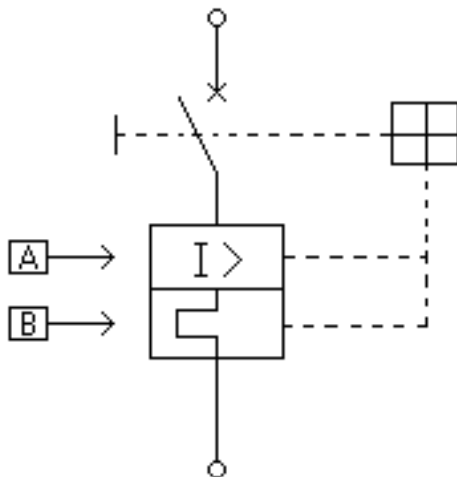
.....
 .....

b) I. érintésvédelmű osztályú gyártmányok: ..... 2 pont

.....
 .....

12. feladat**Összesen: 5 pont**

A mellékelt ábra egy kisfeszültségű, érintésvédelmi kioldószerv feladatát is megvalósító túláramvédelmi készülék funkcionális részzeit és kapcsolatukat szemlélteti.

Az ábra áttanulmányozása után válaszolja meg az alábbi kérdéseket:

12.1. Nevezze meg a készüléket:

..... 1 pont

.....

12.2. Írja le a nagybetűkkel jelölt egységek nevét és feladatát, egy-egy mondat terjedelemben!

„A” betűjel: ..... 1 pont

Feladata: ..... 1 pont

„B” betűjel: ..... 1 pont

Feladata: ..... 1 pont

13. Sorolja fel, hogy milyen tényezők befolyásolják az áramütéses balesetek súlyosságát!

Minden helyes válasz 1 pontot ér.

Összesen: 8 pont

a.	..... <i>1 pont</i>
b.	..... <i>1 pont</i>
c.	..... <i>1 pont</i>
d.	..... <i>1 pont</i>
e.	..... <i>1 pont</i>
f.	..... <i>1 pont</i>
g.	..... <i>1 pont</i>
h.	..... <i>1 pont</i>

14. feladat**Összesen: 5 pont**

Egy háromfázisú – TN-C hálózaton - méréssel ellenőrizni akarja egy aszinkronmotor villamos teljesítményét, névleges terhelés mellett. A méréshez elektromechanikus műszerek állnak a rendelkezésére. A méréshez három teljesítménymérőt, három amper- és két voltmérőt használ. Készítse el a mérés kapcsolási vázlatát!

Megoldás**A mérés kapcsolási vázlata:**

15. feladat**Összesen: 9 pont**

Egy aszinkronmotor javítás utáni, villamos ellenőrző mérését hajtja végre. A mérésről jegyzőkönyvet kell készítenie. Sorolja fel, milyen adatokat kell egy mérési jegyzőkönyvnek tartalmaznia!

- a) ..... *1 pont*
- b) ..... *1 pont*
- c) ..... *1 pont*
- d) ..... *1 pont*
- e) ..... *1 pont*
- f) ..... *1 pont*
- g) ..... *1 pont*
- h) ..... *1 pont*
- i) ..... *1 pont*